Przetwarzanie Strumieni Danych i Data Science Projekt

Łukasz Zalewski nr indeksu 283655

13 czerwca 2024

Spis treści

1	$\mathbf{W}\mathbf{s}$	tęp	3											
2	Założenia projektu													
	2.1	Generowanie transakcji	3											
	2.2	Anomalie	4											
3	Koı	mponenty systemu	4											
	3.1	Symulator transakcji	5											
	3.2	Detektor anomalii	6											
	3.3	Konsumer wiadomości o anomaliach	6											
	3.4	Panel admina	7											
4	Architektura systemu													
	4.1		9											
	4.2	Diagram architektury	9											
5	Testy systemu		11											
	5.1	Przekroczenie wartości limitu karty	11											
	5.2	Przekroczenie dopuszczalnej ilości transakcji dla użytkownika	12											
	5.3		14											
	5.4		16											

1 Wstęp

Niniejszy raport przedstawia projekt rozwiązania na przedmiot "Przetwarzanie Strumieni Danych i Data Science". W dokumentacji przedstawione są podejście do problemu detekcji anomalii w transakcjach kartami płatniczymi, rozpatrywane typy anomalii, oraz architektura rozwiązania wraz z opisem poszczególnych komponentów.

Ponadto, w dokumentacji zawarte są testy aplikacji. Ukazują one skuteczność działania względem wygenerowanych anomalii, sposób wykrycia oraz metodę, za pomocą której użytkownik dostaje sygnalizację o skutecznej detekcji.

2 Założenia projektu

Głównym celem projektu jest stworzenie systemu składającego się z komponentu generującego transakcje płatnicze, detektora anomalii wykrywającego wszelkie możliwe próby oszustwa, oraz komponentu odpowiedzialnego za wizualizację anomalii i powiadomienia użytkownika o znalezionych problemach. System ma działać w czasie rzeczywistym, i zarazem w takim trybie mają być generowane dane.

W celu stworzenia aplikacji poprawnie symulującej przetwarzanie transakcji, konieczne było ustanowienie pewnych założeń w kontekście wykrywanych anomalii oraz generowania danych testowych.

2.1 Generowanie transakcji

W celu stworzenia wiarygodnej symulacji oraz ukazania faktu, iż system przetwarza dane generowane w czasie rzeczywistym, transakcje są generowane przez cały czas. W związku z tym postanowiono przyjąć następujące założenia.

- W każdej sekundzie generowana jest losowa liczba transkacji znajdującą się w przedziale [0, 5]
- Dane są generowane losowo dla liczby 2000 użytkowników i przydzielonych im losowo 10000 kartom płatniczym
- Wygenerowane w naturalny sposób transakcje mogą ale nie muszą być transakcjami wykazującymi cechy transakcji podejrzanych o bycie anomaliami
- Dane transakcji będą zapisywane w formacie JSON i następnie będą wysyłane przez producenta w formie wiadomości na topic Kafki o nazwie Transakcje

2.2 Anomalie

Poza samymi w sobie transakcjami, w kontekście detekcji anomalii konieczne jest ustalenie ich pewnego rodzaje które mogłyby być wykrywane w systemie, oraz konieczne jest też ustalenie tego, w jaki sposób anomalie mają byc generowane celem przetestowania skuteczności systemu.

W zaimplementowanym systemie zaproponowane są nastepujące typy anomalii.

- Przekroczenie limitu karty anomalia związana z tym, że na karcie powiązanej z użytkownikiem wartość transakcji przekroczyła limit karty
- Zbyt duża liczba transakcji w krótkim odstępie czasowym dla jednego użytkownika - anomalia wykryta w sytuacji, gdy w krótkim czasie zostaną wykryte transakcje z przynajmniej trzech kart należących do jednego użytkownika
- Nagła zmiana lokalizacja w krótkim odstępie czasowym sytuacja, gdy dla blisko położonych w czasie transakcji nagle dochodzi do dużej zmiany lokalizacji
- Wykrycie odchylenia sytuacja, w której wartość transakcji jest zakwalifikowana jako anomalia gdy weźmie się pod uwagę odchylenie standardowe dotychczas zebranych danych

Ponadto, w zakresie generowania samych anomalii celem ich detekcji postawiono następujące założenia.

- \bullet Anomalie mogą być generowane losowo w każdej sekundzie, z prawdopodobieństwem wystąpienia wynoszącym 1%
- Celem możliwości przetestowania losowego występowania transakcji, jeżeli wylosowane zostanie generowanie anomalii, kolejne transakcje będące anomalie zostaną wygenerowane w kolejnych sekundach działania generatora
- Poza losowym wystąpieniem anomalii powinno być również możliwe ich generowanie na żądanie przez użytkownika celem przetestowanie systemu pod kątem ich detekcji
- Dane wykryte i przefiltrowane przez detektora anomalii będą wysyłane w formacie JSON na topic Kafki o nazwie Alerty

3 Komponenty systemu

W architekturze aplikacji wyszczególnione zostały następujące komponenty.

3.1 Symulator transakcji

Symulator transakcji to aplikacja, której głównym celem jest tworzenie co sekundę losowych transakcji, a następnie zapisywanie ich na topic Kafki **Transakcje**. Symulator co sekundę generuje od 0 do 5 transakcji, a jednocześnie może też generować anomalie - w sposób losowy, jak i również na żądanie użytkownika.

Od strony technicznej komponent został zaimplementowany w języku **C**#. Biblioteka, za pomocą którego zostały zaimplementowana funkcjonalność producenta Kafki, nosi nazwę **Confluent.Kafka**. Do wygenerowania danych użytkowników, kart i transakcji została użyta biblioteka **Bogus**. Ponadto, aplikacja umożliwia wysyłanie żądań zgodnie z protokołem HTTP w celu na przykład wygenerowanie konkretnego typu anomalii, albo pobrania danych.

W kontekście symulatora poczynione zostały następujące założenia.

- Na samym początku działania aplikacja generuje dane dla 2000 użytkowników i 10000 kart płatniczych, przydzielając przy tym karty do tych użytkowników
- Po wstępnym wygenerowanie danych rozpoczyna się generowanie transakcji co sekundę
- Generowane dane transakcji są w czasie rzeczywiście wysyłane na odpowiedni topic Kafki, po czym możliwe jest ich dalsze przetworzenie
- W każdym momencie działania aplikacji możliwe jest wysłania żądania zgodnie z protokołem HTTP celem wygenerowania anomalii na żądanie

Dostępne URL do żądań, jakie można wysłać korzystając z protokołu HTTP do symulatora, wraz z ewentualnymi parametrami wyglądają w następujący sposób.

- api/users/random (GET) endpoint pozwalający na pobranie podanej przez użytkownika liczby losowych użytkowników celem sprawdzenia poprawności wygenerowanych danych
- api/transactions (GET) endpoint pozwalający na pobranie transakcji dla zadanego id klienta i karty - przydatne w celu identyfikacji transakcji po wykryciu anomalii
- api/anomalies/over-the-limit (POST) endpoint pozwalający na wygenerowanie anomalii związanej z przekroczenie limitu karty w trakcie transakcji
- api/anomalies/multiple-transactions (POST) endpoint pozwalający na wygenerowanie anomalii związanej ze zbyt dużą ilością transakcji dla jednego użytkownika w krótkim czasie
- api/anomalies/location-change (POST) endpoint pozwalający na wygenerowanie anomalii związanej ze zbyt dużą zmianą lokalizacji w krótkim oknie czasowym dla danego użytkownika i karty

3.2 Detektor anomalii

Detektor aplikacji to aplikacja, której celem jest pobieranie danych z topica **Transakcje**, wykrycie anomalii, a następnie wysłanie ich po przefiltrowaniu do topica Kafki **Alerty**. Wiadomości są przetwarzane na biężąco, i też w takim trybie są wysyłane na odpowiedni topic po poprawnej detekcji.

Od strony technicznej detektor został zaimplementowany w języku **Java**. Aplikacja jest po kompilacja uruchamiana jako job w środowisku **ApacheFlink**.

Podczas implementacji następujące założenia zostały poczynione.

- Detektor działa na bieżąco, i w czasie rzeczywistym przetwarza wiadomości
- Po odczyniu przed detektora wiadomości nie są one usuwane z topica Kafki
- Dla każdego rodzaju anomalii stworzone są osobno kolejne zasady detekcji, które są potem wykorzystane przy przetwarzaniu danych
- Informacje o anomaliach są wysłane w formacie JSON na topic o nazwie **Alerty**

3.3 Konsumer wiadomości o anomaliach

Kolejnym komponentem zaimplementowanym w ramach systemu jest konsumer wiadomości, który jest subskrybentem topica Kafki o nazwie **Alerty**. To z niego czyta informacje o anomaliach, i udostępnia je klientom, którzy przy wykorzystaniu protokołu HTTP są w stanie uzyskać w ramach odpowiedzi na żądanie.

Komponent nie był elementem pierwotnie proponowanym w założeniach zadania jako części systemu, ale został zaimplementowany w ramach lepszego rodzielenia pod względem architektonicznym aplikacji wizualizującej detekcje od rzeczywistego konsumenta tych informacji. Ponadto, dzięki temu uzyskana jest możliwość lepszego przetestowania tej części aplikacji dzięki implementacji endpointów zgodnych z protokołem HTTP.

Od strony technicznej aplikacja została - tak samo jak w przypadku symulatora - w języku **C**#. Biblioteka, za pomocą którego zostały zaimplementowana funkcjonalność producenta Kafki, to **Confluent.Kafka**.

Podczas implementacji następujące założenia zostały poczynione.

- Aplikacja konsumuje wiadomości z topica Kafki Alerty, po czym zapisuje je w swojej pamięci
- Zapisane alerty są dostępne w każdym momencie działania tej aplikacji, i mogą być pobrane przez żądanie zgodnie z protokołem HTTP

Dostępne URL do żądań, jakie można wysłać korzystając z protokołu HTTP do symulatora, wraz z ewentualnymi parametrami wyglądają w następujący sposób.

• api/get-all (GET) - endpoint który zwraca wszystke wykryte anomalie

3.4 Panel admina

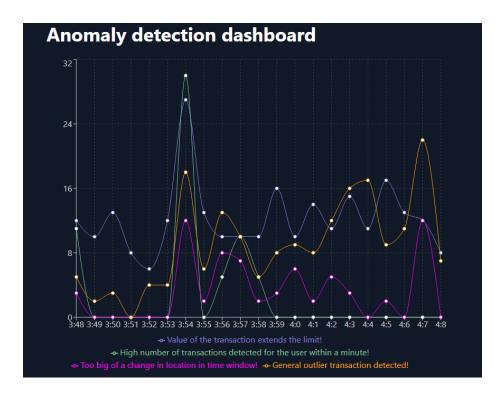
Ostatnim komponentem w systemie jest panel admina. To komponent odpowiedzialny za informowanie użytkownika o anomaliach, i ich wizualizację w określonych odstępach czasowych.

Od strony technicznej aplikacja została napisana przy wykorzystaniu frameworka **React.js**. Wykresy liniowane zaś zostały stworzone przy wykorzystaniu biblioteki **Recharts**.

Podczas implementacji następujące założenia zostały poczynione.

- Panel co minutę wysyłanie żądanie do konsumera anomalii celem pobrania informacji o wykrytych nieprawidłowościach
- Panel musi zawierać wykres ilości anomalii danego typu od przedziału czasowego, w którym taka anomalia wystąpiła
- Panel musi zawierając tabelę z informacjami na temat konkretnych anomalii
- Dane wyświetlane w tabeli i na wykresie powinny się aktualizować w czasie rzeczywistym

Poniżej ukazany jest wykres liniowy w aplikacji, który ukazuje ilość wystąpień danych anomalii w czasie.

Rysunek 1: Wykres liniowy aplikacji

Z kolei poniżej pokazana jest tabela pokazująca konkretne anomalie wraz z informacjami, po których można je zidentyfikować.

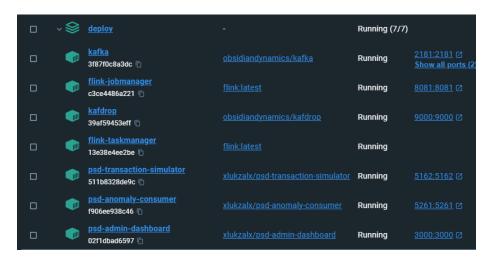
Rysunek 2: Tabela z informacjami na temat anomalii

4 Architektura systemu

Po zdefiniowaniu komponentów systemu konieczne było zdefiniowanie konfiguracji, i logiczne usytuowanie ich w ramach wspólnej architektury. Ten dział przedstawia te kwestie.

4.1 Konfiguracja systemu

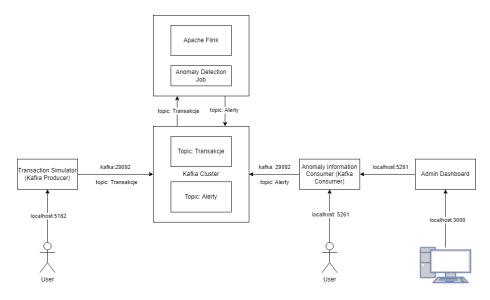
W celu uzyskania dobrego działania aplikacji na każdym systemie, postanowiono utworzyć obrazy Dockerowe dla konsumera i producenta wiadomości oraz dla panelu admina. Obrazy zostały zbudowane i wysłane na publiczne repozytoria autora rozwiązania. Jedynym wyjątkiem od reguły jest detektor anomalii, który wymaga zainstalowanej Javy w wersji 11 na systemie. Wynika to z tego, że konieczne jest lokalna kompilacja aplikacji, a następnie ręczne jej uruchomienie w kontenerze właściwym dla managera zadań Flink, co jest wykonane za pomocą specjalnego skryptu.

Rysunek 3: Konfiguracja systemu w Dockerze

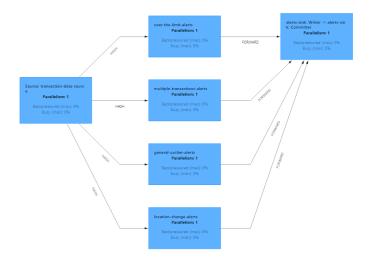
4.2 Diagram architektury

Dla systemu stworzony został uproszczony diagram architektury. Ukazuje on zależności między kolejnymi komponentami systemu, przepływ informacji, i jednocześnie konfigurację sieciową od strony serwera i wykorzystanych portów.

Rysunek 4: Uproszczony diagram architektury

W kontekście tego, jak wygląda przetwarzanie danych w Apache Flink, konfiguracja source'ow i sinków względem ustalonych konwencji jest przedstawiona poniżej.

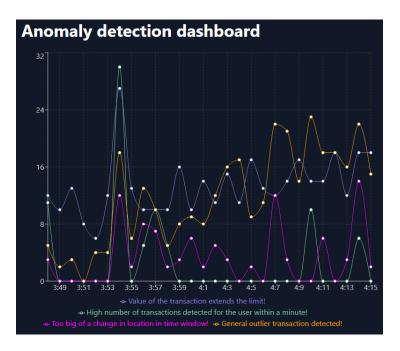
Rysunek 5: Apache Flink

5 Testy systemu

Dla stworzonego systemu przeprowadzono testy oraz obserwacje w czasie celem sprawdzenia, czy anomalie są w poprawny sposób wykrywane.

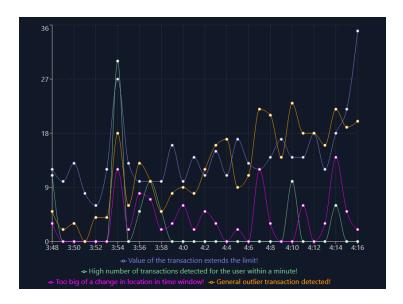
5.1 Przekroczenie wartości limitu karty

W przypadku przekroczenia dostępnego limitu na karcie sprawdzenie warunku jest trywialne - jest to zwykłe porównanie wartości transakcji oraz wartości limitu karty. Każda transakcja, której wartość przewyższa limit, będzie zakwalifikowana jako anomalia. W tym celu postanowiono użyć endpointa dla symulatora transakcji celem sprawdzenia skuteczności wykrycia anomalii.

Rysunek 6: Wykres liniowy anomalii

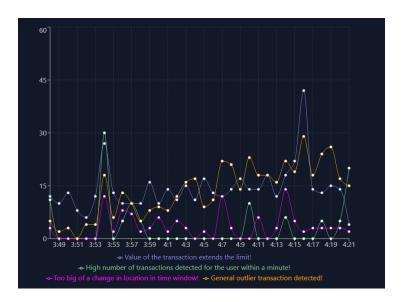
W krótkim czasie wykonano ponad 15 żądań o wygenerowanie anomalii tego typu. Chwilę później można było zobaczyć zmieniony wykres o wykryte anomalie.

Rysunek 7: Wykres liniowy anomalii

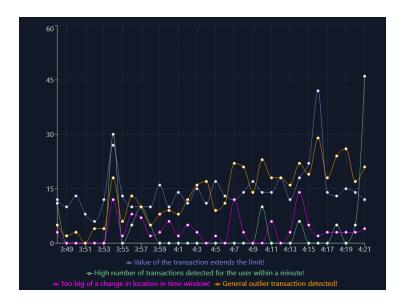
5.2 Przekroczenie dopuszczalnej ilości transakcji dla użytkownika

W przypadku przekroczenia dopuszczalnej ilości transakcji mamy tutaj do czynienia z generowaniem dużej ilości transakcji w bardzo małym oknie czasowym. Jako minimalną ilość transakcji uznaną za podstawy do znalezienia anomalii wybrano 5.

Rysunek 8: Wykres liniowy anomalii

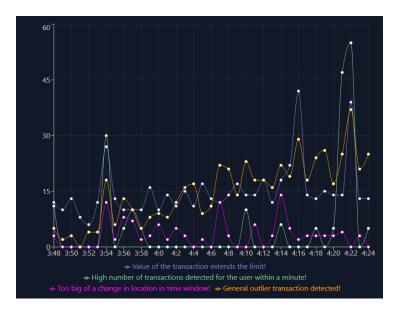
W kontekście własnego generowania anomalii zawsze generowych jest 10 transakcji. Są one generowane co sekundę i mają reprezentować właśnie dokonanie transakcji w krótkim odstępie czasowym. W tym celu ponownie wykonano wiele żądań, które - jak widać po wykresie - zostały poprawnie zakwalifikowane jako anomalie tego typu. Przy generowaniu tej anomalii jest założenie, ich te transakcje są dokonywane w tej samej lokalizacji - ma to na celu odróżnienie tej anomalii od anomalii związanej ze zbyt dużą zmianą położenia w krótkim oknie czasowym.

Rysunek 9: Wykres liniowy anomalii

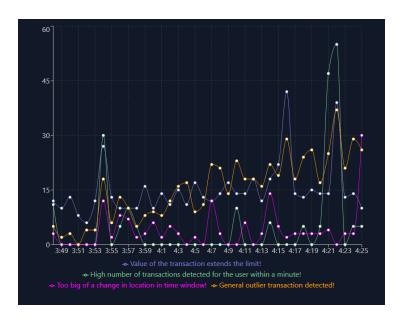
5.3 Zbyt duża zmiana położenia w oknie czasowym

W tym przypadku mamy do czynienia z anomaliami powodowanymi tym, iż transakcje dla danego użytkownika mogą czasem być przeprowadzone w odbiegających od siebie miejscach i być dokonane przy tym w krótkim odstępie czasowym. Anomalie te są ukazane na wykresie kolorem fioletowym.

Rysunek 10: Wykres liniowy anomalii

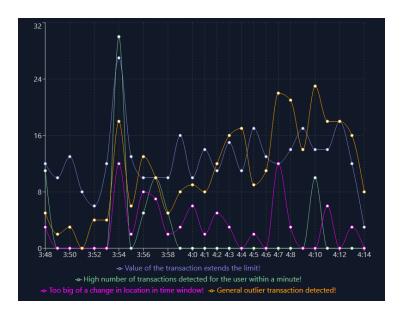
W tym przypadku również postanowiono przetestować działanie detektora przez wykonanie żądań celem wygenerowania anomalii. Po wykonaniu żądań wykres liniowy mocno poszedł do góry, co dowodzi poprawnemu wykrywaniu tej anomalii.

Rysunek 11: Wykres liniowy anomalii

5.4 Wykrycie anomalii względem odchylenia standardowego

Odnośnie odkrywania anomalii wykrytych przy użyciu danych statystycznych takich jak odchylenie standardowe, nie ma konkretnej dedykowanej metody do generowania anomalii tylko i wyłącznie tego typu. Jednakże warto zauważyć na wykresie, iż bardzo często zwiększenie się ilości tak wykrytych anomalii było powiązanie z wygenerowaniem anomalii poozostałego typu. Można tym samym dojśc do wniosku, iż ta metoda detekcji anomalii również wypełnia swoje zadanie.

Rysunek 12: Wykres liniowy anomalii